

Бекітемін

«Қаржы орталығы» АҚ

Басқармасының төрағасы

А. Ибраимов

2023 жыл

Ерекше мәртебесі бар жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясын ескере отырып, бакалавриатта жылына 1 (бір) білім алушы үшін жан басына шаққандағы нормативті (мемлекеттік білім беру грантының мөлшері) айқындау жөніндегі әдістемелік ұсынымдар

Жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативін есептеу үшін пайдаланылатын көрсеткіштер:

ЛА – оқытушының айына лауазымдық жалақысы БЛА-ны 18,3743 коэффициентіне көбейту арқылы анықталады;

$ЛА = 18,3743 * 17\,697 = 325\,170$ теңге;

17 697 – базалық лауазымдық айлықақы – бұл азаматтық қызметкерлердің, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдар қызметкерлерінің, қазыналық кәсіпорындар қызметкерлерінің лауазымдық айлықақыларын анықтау үшін пайдаланылатын ең төменгі жалақы мөлшері. Мөлшерлеме «Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеу жүйесі туралы» ҚР Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1193 қаулысымен бекітілді;

f – профессор-оқытушылар құрамының (бұдан әрі – ОПҚ) жалақысындағы ӘБП жалақысының үлес салмағының коэффициенті – 4,88;

q – ОПҚ жалақысындағы оқу-қосалқы персонал (бұдан әрі – ОҚП) жалақысының үлес салмағының коэффициенті – 5,11;

h – ОПҚ жалақысындағы қызмет көрсетуші және басқа персоналдың (бұдан әрі – ҚКБП) үлес салмағының коэффициенті – 3,2;

u – ғылыми дәрежесі үшін қосымша ақы коэффициенті – 0,685;

$k_{ст}$ – Заңның 1-бабының 19-2) тармақшасына және «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының ерекше мәртебесі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 14 ақпандағы № 66 қаулысымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының ерекше мәртебесі туралы ережеге сәйкес ерекше мәртебесі бар жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының ОПҚ мен басшы жұмыскерлерінің белгіленген лауазымдық айлықақы мөлшерлеріне қосымша ақылар коэффициенті:

ерекше мәртебесі бар жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру (ЖЖОКБ) ұйымдары үшін – 1,2;

mv_1 – бір оқытушыға келетін білім алушылардың орташа санының арасалмақ коэффициенті мынаны құрайды:

бакалавриатта білім беру салаларының даярлау бағыттары бойынша:

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар»; «Ветеринария» – 0,125;

«Педагогикалық ғылымдар» – 0,1;

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар»; «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика», «Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету» – 0,083;

mv_2 – ОҚП-ның бір қызметкеріне келетін білім алушылардың орташа санының арақатынасының коэффициенті – 0,037;

mv_3 – ҚКП-ның бір қызметкеріне келетін білім алушылардың орташа саны арақатынасының коэффициенті – 0,125;

sno – әлеуметтік салықтың және әлеуметтік аударымдардың, жұмыс берушінің міндетті медициналық сақтандыру қорына аударымдарының және міндетті зейнетақы жарналарының коэффициенті, мыналарды есептегенде:

- әлеуметтік салықтың белгіленген мөлшерлемелері $\Theta C=9,5\%$ (2025 жылғы 1 қаңтардан бастап мөлшерлеме $\Theta C=11\%$) және салық салынатын еңбекақы төлеу қорына әлеуметтік аударымдар $\Theta A=3,5\%$;

Sno 2023 жылға – 1,0836;

Sno 2025 және одан кейінгі жылдарға – 1,0968;

mp – белгіленген мөлшерлемесі 3% міндетті медициналық сақтандыру қорына жұмыс беруші аударымдарының және міндетті зейнетақы жарналарының коэффициенті кезең-кезеңімен, 2024 жылдан бастап-1,5%; 2025ж. -2,5%; 2026ж.-3,5%; 2027ж.-4,5%; 2028ж.-5%;

2023 жылға – $0,03 = 0,03+1=1,03$;

2024 жылға: $0,03+0,015 = 0,045+1=1,045$;

2025 жылға: $0,03+0,025 = 0,055+1=1,055$;

2026 жылға: $0,03+0,035 = 0,065+1=1,065$;

2027 жылға: $0,03+0,045 = 0,075+1=1,075$;

2028 жылға: $0,03+0,05 = 0,08+1=1,08$;

АЕК – тиісті жылға арналған, республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіш: 2020 жылғы 1 қаңтарға 2 778 теңгені құрайды;

12 – айына нормативтік шығындарды есептеуден жылына нормативтік шығындарды есептеуге көшу үшін бір жылдағы айлар саны;

A – білім беру салаларына арналған оқу құралдары мен жабдықтардың амортизация нормасы:

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар»; «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары» – 64 АЕК; Білім берудің басқа салалары үшін A 0-ге тең болады.

D_p – «Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласындағы даярлау бағыттары бойынша кәсіптік практикадан өтумен байланысты шығыстар нормасы – 27,98 АЕК;

X_z – «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28916 болып тіркелді) бекітілген бір жылда бір білім алушыға есептегендегі жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартын орындау шеңберінде оқу-әдістемелік әдебиетті сатып алуға, зертханалық, практикалық, теориялық және жеке сабақтарды ұйымдастыруға арналған оқу шығыстары.

X_z мәндері ерекше мәртебесі бар және ерекше мәртебесі жоқ ЖЖОКБ ұйымдарында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының сыныптауышына сәйкес білім беру саласына байланысты айқындалады:

«Педагогикалық ғылымдар» білім беру саласындағы кадрларды даярлау бағыттары бойынша – 20 АЕК;

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар»; «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары»; «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Ветеринария», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика» білім беру салаларындағы кадрларды даярлау бағыттары бойынша – 19 АЕК;

«Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету» білім беру салаларындағы кадрларды даярлау бағыттары бойынша – 9 АЕК;

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар» білім беру саласындағы кадрларды даярлау бағыттары бойынша – 7 АЕК.

S – жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын ағымдағы күтіп-ұстауға арналған, банк, байланыс, интернет және күзет қызметтерін, коммуналдық қызметтерді сатып алумен байланысты шығыстарды, ғимаратты, компьютерлік және кеңсе техникасын ағымдағы жөндеу, ұстау және оған қызмет көрсету бойынша шығыстарды, жабдықтарды, кеңсе тауарларын, дәрі-дәрмек, жуғыш құралдарды, шаруашылық тауарларын сатып алу бойынша шығыстарды қамтитын шығыстар нормасы – 42,79 АЕК.

60 – «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 28916 болып тіркелді) сәйкес айқындалған академиялық кредиттер санының есептік орташа жылдық көрсеткіші.

Ерекше мәртебесі бар ЖЖОКБ ұйымдарында бакалавр маманын даярлау бойынша жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативінің есебі (мемлекеттік білім беру грантының мәлімгері):

1) ОПК мен ӘБП-ның айына еңбекақы төлеу қоры (W) мына формула бойынша есептеледі:

$$W = (Л\text{А} + Б\text{Л}\text{А} * f) + Б\text{Л}\text{А} * u = (325\ 170 + 17\ 697 * 4,88) + 17\ 697 * 0,685 = 423\ 593 \text{ теңге};$$

$$Л\text{А} = 18,3743 * 17\ 697 = 325\ 170 \text{ теңге};$$

2) Білім беру процесіне қатыстырылған ӘБП мен ОПК-ның бір жылда бір білім алушыға есептегендегі (T) жылдық еңбекақы төлеу қоры мына формула бойынша есептеледі:

$$T = T_{\text{нег}} + T_{\text{өтем}},$$

мұндағы:

$$T_{\text{нег}} = W * 12 * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * k_{\text{ст}} * m_{\text{в1}},$$
$$T_{\text{өтем}} = (Л\text{А} + Б\text{Л}\text{А} * f) * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * k_{\text{ст}} * m_{\text{в1}},$$

мұндағы:

$T_{\text{нег}}$ — білім беру процесіне қатыстырылған ӘБП мен ОПК-ның өтемақылық төлемдерсіз жылдық еңбекақы төлеу қоры;

$T_{\text{өтем}}$ — қызметкерлердің жыл сайынғы төленетін еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақысын төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемі;
білім беру салаларындағы даярлаудың мына бағыттары бойынша:

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар» және «Ветеринария»:

$$T_{\text{нег}} = 12 * W * k_{\text{ст}} * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в1}} = 12 * 423\ 593 * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,125 = 850\ 995 \text{ теңге};$$

$$T_{\text{өтем}} = (Л\text{А} + Б\text{Л}\text{А} * f) * k_{\text{ст}} * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в1}} = (325\ 170 + 17\ 697 * 4,88) * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,125 = 68\ 887 \text{ теңге};$$

$$T = 850\ 995 + 68\ 887 = 919\ 882 \text{ теңге};$$

«Педагогикалық ғылымдар»:

$$T_{\text{нег}} = 12 * W * k_{\text{ст}} * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в1}} = 12 * 423\ 593 * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,1 = 680\ 796 \text{ теңге};$$

$$T_{\text{өтем}} = (Л\text{А} + Б\text{Л}\text{А} * f) * k_{\text{ст}} * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в1}} = (325\ 170 + 17\ 697 * 4,88) * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,1 = 55\ 109 \text{ теңге};$$

$$T = 680\ 796 + 55\ 109 = 735\ 905 \text{ теңге};$$

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика», «Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету»:

$$T_{\text{нег}} = 12 * W * \text{кст} * \text{сно} * \text{мр} * \text{mv}_1 = 12 * 423\,593 * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,083 = 565\,661 \text{ теңге};$$

$$T_{\text{өтем}} = (\text{ЛА} + \text{БЛА} * f) * \text{кст} * \text{сно} * \text{мр} * \text{mv}_1 = (325\,170 + 17\,697 * 4,88) * 1,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,083 = 45\,741 \text{ теңге};$$

$$T = 565\,661 + 45\,741 = 610\,802 \text{ теңге};$$

3) Кадрларды даярлау бағыттары бойынша бір жылда бір білім алушыға арналған білім беру процесі шығыстарының нормасын (E_z) мына формула бойынша анықтау:

$$E_z = T + X_z,$$

білім беру салаларындағы даярлаудың мына бағыттары бойынша:

«Педагогикалық ғылымдар»:

$$E_z = T + X_z = 735\,905 + 55\,560 = 791\,465 \text{ теңге},$$

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар»: «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика»:

$$E_z = T + X_z = 610\,802 + 52\,782 = 663\,584 \text{ теңге},$$

«Ветеринария»:

$$E_z = T + X_z = 919\,882 + 52\,782 = 972\,664 \text{ теңге},$$

«Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету»:

$$E_z = T + X_z = 610\,802 + 25\,002 = 635\,804 \text{ теңге},$$

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар»:

$$E_z = T + X_z = 919\,882 + 19\,446 = 939\,328 \text{ теңге},$$

4) ОҚП ($F_{\text{окп}}$) және ҚКП ($F_{\text{ккп}}$) айлық еңбекақы төлеу қорын айқындау мына формула бойынша есептеледі:

$$F_{\text{оқп}} = \text{БЛА} * q = 17\,697 * 5,11 = 90\,430 \text{ теңге,}$$

$$F_{\text{қкп}} = \text{БЛА} * h = 17\,697 * 3,2 = 56\,547 \text{ теңге,}$$

5) Білім беру процесіне қатыспайтын ОҚП мен ҚКП-ның бір білім алушыға есептегендегі жылдық еңбекақы төлеу қоры (Q) мына формула бойынша есептеледі:

$$Q = Q_{\text{оқп}} + Q_{\text{қкп}} = 48\,547 + 102\,558 = 151\,105 \text{ теңге,}$$

$Q_{\text{оқп}}$ – ОҚП мен ҚКП-ның жылдық еңбекақы қоры мына формула бойынша есептеледі:

$$Q_{\text{оқп}} = Q_{\text{нег.оқп}} + Q_{\text{өтем.оқп}} = 44\,813 + 3\,734 = 48\,547 \text{ теңге,}$$

$$Q_{\text{қкп}} = Q_{\text{нег.қкп}} + Q_{\text{өтем.қкп}} = 94\,669 + 7\,889 = 102\,558 \text{ теңге,}$$

$Q_{\text{нег.оқп}}$ – ОҚП-ның өтемақылық төлемдерсіз жылдық еңбекақы төлеу қоры мына формула бойынша есептеледі:

$$Q_{\text{нег.оқп}} = F_{\text{оқп}} * 12 * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в}_2} = 90\,430 * 12 * 1,0836 * 1,03 * 0,037 = 44\,813 \text{ теңге,}$$

$$Q_{\text{нег.қкп}} = F_{\text{қкп}} * 12 * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в}_3} = 56\,547 * 12 * 1,0836 * 1,03 * 0,125 = 94\,669 \text{ теңге,}$$

$Q_{\text{өтем.оқп}}$ – жыл сайынғы еңбек демалысына сауықтыру жәрдемақысын төлеуге арналған шығыстардың жылдық көлемі мына формула бойынша есептеледі:

$$Q_{\text{өтем.оқп}} = \text{БЛА} * q * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в}_2} = 17\,697 * 5,11 * 1,0836 * 1,03 * 0,037 = 3\,734 \text{ теңге,}$$

$$Q_{\text{өтем.қкп}} = \text{БЛА} * h * s_{\text{но}} * m_{\text{р}} * m_{\text{в}_3} = 17\,697 * 3,2 * 1,0836 * 1,03 * 0,125 = 7\,889 \text{ теңге}$$

6) Білім беру ортасына шығыстардың нормасы (L) мына формула бойынша есептеледі:

$$L = Q + S,$$

білім беру салаларындағы даярлаудың барлық бағыттары бойынша:

«Педагогикалық ғылымдар», «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары», «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика», «Ветеринария», «Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету», «Өнер және гуманитарлық ғылымдар»:

$$L = Q + S = 151\,105 + 118\,870 = 269\,976 \text{ теңге,}$$

7) N_{zb} – бакалавриатта бір жылда бір білім алушыға есептелген жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативі мына формула бойынша есептеледі:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p,$$

білім беру саласындағы даярлаудың мына бағыттары бойынша:

«Педагогикалық ғылымдар»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 791\,465 + 269\,976 + 0 + 77\,728 = 1\,139\,169 \text{ теңге},$$

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 663\,584 + 269\,976 + 177\,792 + 0 = 1\,111\,352 \text{ теңге},$$

«Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 663\,584 + 269\,976 + 0 + 0 = 933\,559 \text{ теңге},$$

«Ветеринария»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 972\,664 + 269\,976 + 0 + 0 = 1\,242\,640 \text{ теңге},$$

«Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 635\,804 + 269\,976 + 0 + 0 = 905\,780 \text{ теңге},$$

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар»:

$$N_{zb} = E_z + L + A + D_p = 939\,328 + 269\,976 + 0 + 0 = 1\,209\,304 \text{ теңге},$$

8) ЖЖОКБ ұйымдарында бакалавр маманын даярлау бойынша жан басына шаққандағы қаржыландыру нормативінің көлемін (мемлекеттік білім беру грантының мөлшері) есептеу:

$$V_{жк} = \sum (N_{zb} * \text{Конт}_{zb}),$$

мұндағы:

Конт_{zb} – бакалавриатта білім алушылардың орташа жылдық контингенті мына формула бойынша есептеледі:

Конт_{zb} = жыл басындағы білім алушылар саны + оқуға жаңадан қабылданатындардың $1/3$ – күтілетін түлектер санының $1/2$ – оқудан шығатындардың болжалды саны + оқуға келетін білім алушылардың болжалды саны;

Бір ЖЖОКБ ұйымында кадрларды даярлаудың бірнеше бағыты іске асырылатын жағдайда жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыру көлемі кадрларды даярлау бағыттары бойынша бір білім алушыға есептелген жан басына шаққандағы нормативтің негізінде жиынтық түрде анықталады.

9) Кредиттік оқыту технологиясын ескере отырып, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыру көлемі (V_k) мына формула бойынша анықталады:

$$V_k = \sum (K_z * N_{z \text{ cred}} * \text{Конт}_{zb}),$$

мұндағы:

K_z – бір білім алушыға арналған кредиттердің жоспарланған жылдық саны;

$N_{z \text{ cred}}$ – жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттары бөлінісіндегі бір академиялық кредит құнының нормативі.

10) $N_{z \text{ cred}}$ – жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау бағыттары бөлінісіндегі бір академиялық кредит құнының нормативі мына формула бойынша есептеледі:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60,$$

мұндағы:

60 – «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығына сәйкес айқындалған академиялық кредиттер санының есептік орташа жылдық көрсеткіші.

білім беру саласындағы даярлаудың мына бағыттары бойынша:

«Педагогикалық ғылымдар»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 1\,139\,169 / 60 = 18\,986 \text{ теңге},$$

«Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар», «Инженерлік, өңдеу және құрылыс салалары»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 1\,111\,352 / 60 = 18\,523 \text{ теңге},$$

«Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Жаратылыстану ғылымдары, математика және статистика»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 933\,559 / 60 = 15\,559 \text{ теңге},$$

«Ветеринария»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 1\,242\,640 / 60 = 20\,711 \text{ теңге},$$

«Әлеуметтік ғылымдар, журналистика және ақпарат», «Бизнес, басқару және құқық», «Қызмет көрсету»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 905\,780 / 60 = 15\,096 \text{ теңге,}$$

«Өнер және гуманитарлық ғылымдар»:

$$N_{z \text{ cred}} = N_z / 60 = 1\,209\,304 / 60 = 20\,155 \text{ теңге.}$$

Ескертпе:

Калькулятордағы қадамдық есептеу есептеудің әр қадамындағы нәтижелердің дөңгелектенуіне байланысты қорытынды нәтиженің қателігіне әкелетіндіктен, есептеуді бағдарламалық өнімдерінде есептеу өнімдерінде жүргізу (мысалы, Excel) ұсынылады.

